

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาปัญหาในการวิจัย และติดต่อ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช เพื่อขอใช้แบบสำรวจตัวเอง (Preference Survey) ซึ่งได้สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัย

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยเป็นผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำนวน 80 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 80 คน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ 80 คน หัวหน้าหมวดวิชา 520 คน และหัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน 520 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 1,200 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

บุคลิกภาพของผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน

1. ด้านทัศนคติ
2. ด้านการรับรู้ความเป็นจริง
3. ด้านการพิจารณาตัดสินต่อสิ่งที่รับรู้
4. ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความเป็นมาของเครื่องมือ

จากความเชื่อที่ว่าแบบฉบับของบุคลิกภาพมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรม การนิเทศของผู้นิเทศ และจากการศึกษาแนวความคิดของ จุง เกี่ยวกับการตัดสินใจ ทศนคติ และจิตวิทยาเชิงวิเคราะห์แล้ว คร.นิพนธ์ ไทยพานิช จึงประยุกต์แนวคิดนั้น และสร้างแบบสำรวจตัวเองขึ้นมาเพื่อประโยชน์ทางการนิเทศการศึกษาโดยตรง จุดมุ่งหมายคือต้องการให้ผู้นิเทศได้รู้จักตนเอง และประเภทบุคลิกภาพของตนเอง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้

แบบสำรวจตัวเองประกอบด้วยกระถงข้อความที่จัดเอาไว้ในลักษณะที่เป็นคู่กระถงจำนวน 32 คู่ ข้อความแต่ละข้อความเกี่ยวกับความเป็นจริงหรือไม่จริงในตัวบุคคลนั้นใช้วัดบุคลิกภาพ 4 ด้าน ดังนี้คือ

ด้านทัศนคติ (Attitude Types)

แบ่งเป็นบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert-I) กับประเภทเปิดเผย (Extrovert-E) และผสมผสานระหว่างเก็บตัวและเปิดเผย (Introvert-Extrovert-IE)

ด้านการรับรู้ความเป็นจริง (Reality Perception)

แบ่งเป็นประเภทมีความหยั่งรู้ (Intuition-N) กับประเภทมีความรู้สึกและการรับรู้ที่รวดเร็ว (Sensory-S) และผสมผสานระหว่างมีความหยั่งรู้และมีความรู้สึกและการรับรู้ที่รวดเร็ว (Intuition-Sensory-NS)

ด้านการพิจารณาตัดสินใจที่รับรู้ (Consideration)

แบ่งเป็นประเภทการใช้ความคิด (Thinking-T) เป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ กับประเภทการใช้ความรู้สึก (Feeling-F) เป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ และผสมผสานระหว่างการใช้ความคิดและความรู้สึกเป็นเครื่องมือในการพิจารณาตัดสินใจ (Thinking-Feeling-TF)

ด้านแบบนิยามที่ใช้ในการตัดสินใจ (Decision Making Types)

แบ่งเป็นประเภทใช้การรับรู้ (Perceiving-P) กับประเภทใช้การตัดสินใจ (Judgmental-J) และผสมผสานระหว่างใช้การรับรู้และการตัดสินใจ (Perceiving-Judgmental-PJ)

ผู้ตอบแบบสำรวจต้องให้คะแนนในคอลัมน์ a และ b ของแต่ละข้อตั้งแต่ข้อ 1-32 ให้ตรงกับลักษณะของตนโดยให้คะแนนระหว่าง 0 ถึง 5 คะแนน คะแนน 0 หมายถึงผู้ตอบไม่มีลักษณะหรือไม่เป็นเช่นนั้น คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีลักษณะหรือเป็นเช่นนั้น หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความกับข้อความอีกด้านหนึ่ง คะแนนทั้งคอลัมน์ a และ b จะต้องรวมกันได้ 5 แต้ม เช่น 0 และ 5 หรือ 1 และ 4 หรือ 2 และ 3 เมื่อให้คะแนนตัวเองเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจึงนำคะแนนแต่ละข้อมาจัดลงแบบฟอร์มการคิดคะแนนเพื่อแยกประเภทบุคลิกภาพดังนี้

Introvert-I		Extrovert-E		Intuition-N		Sensory-S	
ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน
1 a		1 b		3 a		3 b	
7 a		7 b		11 b		11 a	
13 b		13 a		15 a		15 b	
14 a		14 b		18 a		18 b	
17 b		17 a		21 a		21 b	
22 b		22 a		23 a		23 b	
25 b		25 a		26 b		26 a	
29 b		29 a		30 a		30 b	
คะแนนรวม I =		คะแนนรวม E =		คะแนนรวม N =		คะแนนรวม S =	
Thinking-T		Feeling-F		Perceiving-P		Judgmental-J	
ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน	ข้อที่	คะแนน
4 a		4 b		2 a		2 b	
8 b		8 a		5 b		5 a	
12 b		12 a		6 a		6 b	
16 a		16 b		9 b		9 a	
19 b		19 a		10 b		10 a	
24 b		24 a		20 a		20 b	
27 a		27 b		28 a		28 b	
31 b		31 a		32 b		32 a	
คะแนนรวม T =		คะแนนรวม F =		คะแนนรวม P =		คะแนนรวม J =	

ด้านทัศนคติ (Attitude Types)

ถ้าคะแนนรวม I (Introvert) มากกว่า E (Extrovert) แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert)

ถ้าคะแนนรวม E มากกว่า I แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทเปิดเผย (Extrovert)

ถ้าคะแนนรวม I เท่ากับ E แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสานระหว่างเก็บตัวและเปิดเผย (Introvert-Extrovert)

ด้านการรับรู้ความเป็นจริง (Reality Perception)

ถ้าคะแนนรวม N (Intuition) มากกว่า S (Sensory) แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทมีความหยั่งรู้ (Intuition)

ถ้าคะแนนรวม S มากกว่า N แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทมีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว (Sensory)

ถ้าคะแนนรวม N เท่ากับ S แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสานระหว่างมีความหยั่งรู้และความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว (Intuition-Sensory)

ด้านการพิจารณาตัดสินต่อสิ่งที่รับรู้ (Consideration)

ถ้าคะแนนรวม T (Thinking) มากกว่า F (Feeling) แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้ความคิด (Thinking) ในการตัดสินใจ

ถ้าคะแนนรวม F มากกว่า T แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้ความรู้สึก (Feeling) ในการตัดสินใจ

ถ้าคะแนนรวม T เท่ากับ F แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสานระหว่างใช้ความคิดและความรู้สึกในการตัดสินใจ (Thinking-Feeling)

ด้านแบบนิยมนที่ใช้ในการตัดสินใจ (Decision Making Types)

ถ้าคะแนนรวม P (Perceiving) มากกว่า J (Judgmental) แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้การรับรู้ (Perceiving)

ถ้าคะแนนรวม J มากกว่า P แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพประเภทใช้การตัดสินใจ (Judgmental)

ถ้าคะแนนรวม P เท่ากับ J แสดงว่าผู้ตอบมีบุคลิกภาพผสมผสานระหว่างใช้การรับรู้และการตัดสินใจ (Perceiving-Judgmental-PJ)

เครื่องมือแบบสำรวจตัวเองนี้ ทศยา หงษ์สิทธิ์ ได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่นแยกตามประเภทบุคลิกภาพ โดยวิธี Test-Retest กับศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 43 คน ระยะเวลาที่สำรวจห่างกันประมาณ 2 สัปดาห์ แล้วนำมาหาค่าเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้สูตร Pearson Product Moment Correlation Coefficient

$$r_{tt} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2} \sqrt{N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2}}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N คือ จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

ΣXY คือ ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการสอบครั้งแรก (X) และคะแนนการสอบครั้งที่ 2 (Y)

ΣX คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก

ΣY คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สอง

ΣX^2 คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก แต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣY^2 คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สอง แต่ละตัวยกกำลังสอง

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (r_{tt}) ดังนี้

ประเภทบุคลิกภาพ	ค่าความเชื่อมั่น	หมายเหตุ
Introvert (I) เก็บตัว	.76*	* มีนัยสำคัญทางสถิติที่
Extrovert (E) เปิดเผย	.70*	ระดับ .001
Intuition (N) มีความหยั่งรู้	.74*	
Sensory (S) มีความรู้สึกและการรู้ที่รวดเร็ว	.72*	
Thinking (T) ใช้ความคิด	.76*	
Feeling (F) ใช้ความรู้สึก	.75*	
Perceiving (P) ใช้การรับรู้	.67*	
Judgmental (J) ใช้การตัดสินใจ	.64*	

และแบบสำรวจตัวเองนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ $.72^*$ จึงทำให้เชื่อได้ว่า แบบสำรวจตัวเองฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) สูง สามารถนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ ไปยังผู้บริหารโรงเรียน และผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 และปีการศึกษา 2531 จำนวนทั้งสิ้น 1,200 คน

การส่งและเก็บแบบสำรวจ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจทางไปรษณีย์ และเก็บแบบสำรวจด้วยตนเอง ซึ่งได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ใช้เวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2532 จนถึงวันที่ 9 มีนาคม 2533 รวมเวลา 71 วัน จำนวนแบบสำรวจที่ส่งไปทั้งสิ้น 1,200 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 1,024 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.34 เป็นแบบสำรวจที่ไม่สมบูรณ์ 28 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยคัดออก เป็นแบบสำรวจที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 996 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสำรวจที่ได้รับคืน ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS/PC⁺) แยกการวิเคราะห์ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน แยกเป็นประเภทบุคลิกภาพ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย